

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

27.4.2026. - 1.5.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 4.5.2026. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 27.4.2026. - 1.5.2026.**

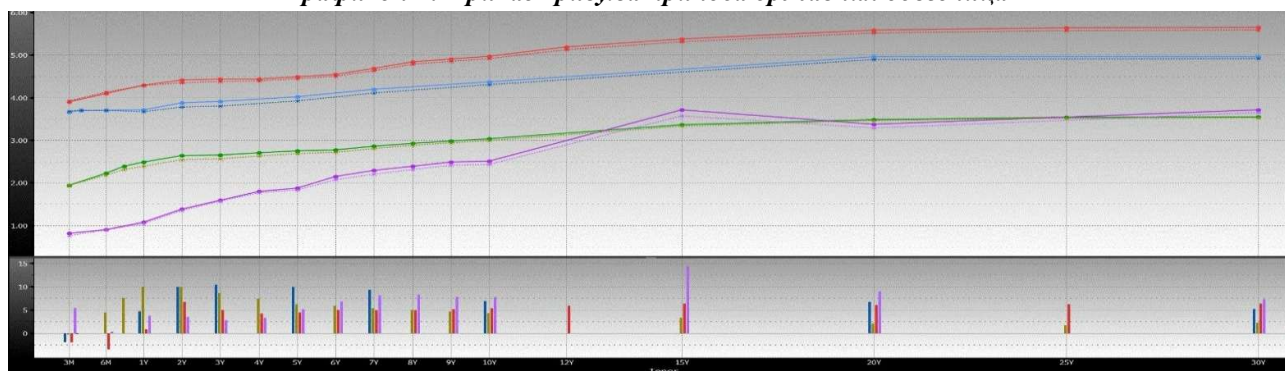
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра		САД		Велика Британија		Јапан	
	24.4.26	1.5.26	24.4.26	1.5.26	24.4.26	1.5.26	24.4.26	1.5.26
2 године	2,55	2,64	3,78	3,88	4,35	4,42	1,36	1,39
5 година	2,69	2,75	3,91	4,01	4,44	4,49	1,84	1,89
10 година	2,99	3,04	4,30	4,37	4,91	4,96	2,44	2,52

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси		
	24.4.26	1.5.26	
3 мјесеца	1,971	1,971	→
6 мјесеци	2,181	2,225	↗
1 година	2,404	2,504	↗

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 1.5.2026. године (пуне линије) и 24.4.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси обвезница безбједнијих земаља чланица зоне евра, као и приноси периферних земаља, током протекле седмице су забиљежили раст дуж цијеле криве, услјед раста очекивања да ће водеће централне банке (укључујући и ЕЦБ) повећавати референтне каматне стопе до краја године, као резултат борбе против инфлаторних притисака. Поред објављивања кључних макроекономских показатеља за зону евра, у фокусу тржишних учесника је била сједница ЕЦБ, на којој је, у складу с очекивањима, одлучено да се све три кључне каматне стопе задрже на актуелним нивоима (ДФР на 2,0%, МРР на 2,15% те МФЛ на 2,4%). Предсједница Легард (Lagarde) је потврдила да је одлука једногласна, признајући да се о повећању каматне стопе активно расправљало међу члановима Управног одбора. Чланови УВ ЕЦБ Негел (Nagel) и Милер (Müller) су сигнализирани могућност виших каматних стопа да би се ријешили секундарни ефекти инфлације, док је Рен (Rehn) навео да монетарна политика мора брзо реаговати на све знакове учвршћивања инфлације. Према тренутним тржишним очекивањима ЕЦБ ће до краја године три пута повећати каматне стопе, а прво повећање се очекује до јула. Standard Chartered је ревидирао своје изгледе, пројцирајући повећање од 25 базних поена у јуну, што је у складу с прогнозама Goldman Sachs-а и JP Morgan-а.

Европски парламент је гласао за буџет од 1,94 билиона EUR за период 2028-2034. године, чиме би се потрошња повећала на 1,38% бруто националног дохотка ЕУ. План даје приоритет одбрани, реформама у ЕУ и пољопривреди, а истовремено уводи нове изворе прихода, као што су дозволе за емисије угљеника, дигитални порези и крипто таксе. Међутим, очекује се отпор дигиталном порезу, посебно из САД-а.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Монетарни агрегат М3 (G/G) – EZ	МАР	3,1%	3,2%	3,0%
2.	Индекс потрошачког повјерења F – EZ	АПР	-	-20,6	-16,4
3.	Стопа инфлације (G/G) P – EZ	АПР	3,0%	3,0%	2,6%
4.	Темељна инфлација (G/G) P – EZ	АПР	2,2%	2,2%	2,3%
5.	Стопа незапослености – EZ	МАР	6,2%	6,2%	6,3%
6.	Стопа БДП-а (Q/Q) П – EZ	I квартал	0,2%	0,1%	0,2%
7.	Стопа БДП-а (G/G) П – EZ	I квартал	0,9%	0,8%	1,2%
8.	ГфК индекс повјерења потрошача – Њемачка	МАЈ	-30,0	-33,3	-28,1
9.	Стопа инфлације (G/G) P – Шпанија	АПР	3,4%	3,5%	3,4%
10.	Стопа инфлације (G/G) P – Холандија	АПР	2,5%	2,5%	2,6%
11.	Стопа инфлације (G/G) P – Француска	АПР	2,3%	2,5%	2,0%
12.	Стопа инфлације (G/G) P – Италија	АПР	2,5%	2,9%	1,6%

САД

Приноси америчких државних обвезница су током протекле седмице, пратећи тренд раста на глобалном нивоу, забиљежили раст дуж цијеле криве.

FED је на сједници прошле седмице одлучио да задржи референтну каматну стопу у циљаном распону од 3,5% до 3,75%, што одражава опрез усред глобалних неизвјесности. Међутим, одлука је открила значајне подјеле унутар FOMC-а, са омјером гласова 8:4 у корист задржавања актуелног нивоа, што је први пут од 1992. године да су се четири званичника противила. Ова подјела наглашава различите ставове о монетарној политици, при чему су се неки чланови залагали за сигнализирање потенцијалних повећања каматних стопа. Званичници су направили благу измјену у саопштењу, додатно наглашавајући реченицу која описује неизвјесност проистеклу из рата на Блиском истоку. Нова формулација дефинише "висок ниво" те неизвјесности. Предсједник FED-а Пауел (Powell) је најавио планове да остане у FOMC-у након што му мандат истекне у мају. Тржишни учесници су повећали очекивања о расту каматних стопа у наредној години. Financial Times је извјестио да су учешћа државних обвезница дилера с Wall Street-а достигла највиши ниво од 2008. године, што је подстакнуто ублажавањем америчких капиталних правила под Трамповом администрацијом. Примарни дилери у текућој години у просјеку држе 550 милијарди USD у односу на 400 милијарди USD у 2025. години.

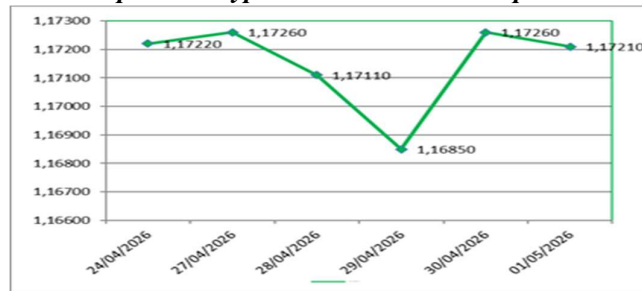
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	ГДП (Q/Q) – годишњи ниво – фин.	I квартал	2,3%	2,0%	0,5%
2.	Лична потрошња – прел.	I квартал	1,4%	1,6%	1,9%
2.	РСЕ дефлатор (G/G)	МАР	3,5%	3,5%	2,8%
3.	Индекс личних прихода	МАР	0,9%	0,9%	0,6%
4.	Индекс личних расхода	МАР	0,6%	0,5%	0,3%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	25. април	212.000	189.000	215.000
6.	Континуируани захтјеви незапослених за помоћ	18. април	1.815.000	1.785.000	1.808.000
7.	PMI индекс прерађивачког сектора F	АПР	54,0	54,5	52,3
8.	Број захтјева за хипотекарне кредите	24. април	-	-1,6%	7,9%
9.	Поруцбине трајних добара P	МАР	0,5%	0,8%	-1,2%
10.	Водећи индекс	МАР	-0,2%	-0,6%	0,3%
11.	Индекс потрошачког повјерења	АПР	89,0	92,8	92,2

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

Након апрецијације USD средином седмице, курс EURUSD је поново повећан па је на седмичном нивоу забиљежио незнатно смањење с нивоа од 1,1722 на ниво од 1,1721.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су забиљежили повећање дуж цијеле криве због повећаних инфлаторних очекивања услијед раста цијена енергената.

На сједници MPC ВоЕ, како је и очекивано, донесена је одлука о задржавању референтне каматне стопе на нивоу од 3,75%. Одлука је донесена у омјеру 8:1, а једини глас за повећање каматне стопе био је глас главног економисте Пила (Pill). Неколико чланова је сигнализирало спремност да подрже повећање каматне стопе у будућем периоду. Гувернер Бејли (Bailey) сматра да је донесена одлука разумна да би се пружила подршка економији, али је сигнализирао да би могло доћи до повећања каматне стопе, уколико дође до континуираног прекида у снабдијевању енергијом. Сматра да ће тренутни проблем, уколико потраје, постајати временом све компликованији и да не треба чекати прелијевање повећаних цијена енергената на остале робе и услуге прије него се донесе одлука о повећању каматне стопе. Поновио је посвећеност ВоЕ враћању инфлације на циљаних 2% када се смири утицај цијена енергената. Гувернер је нагласио да смањење референтне каматне стопе тренутно није опција с обзиром на то да би инфлација до краја године могла достићи 3,5%.

Национални институт за економска и друштвена истраживања очекује да ће доћи до успорења економског раста и убрзања инфлације. Економски раст у 2026. години процјењују на 0,9%, док за инфлацију очекују просјек од 3%. Очекују да би продужени конфликт на Блиском истоку могао „гурнути“ економију у рецесију у другој половини године и проузроковати њено смањење за 35 милијарди GBP. Институт очекује да ће ВоЕ морати повећати референтну каматну стопу да би обуздала растућу инфлацију.

Табела 5: Кретање економских индикатора за В. Британију

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Цијене некретнина према Nationwide	АПР	2,2%	3,0%	2,2%
2.	Одобрени хипотекарни кредити	МАР	60.000	63.531	62.708
3.	PMI прерађивачког сектора F	АПР	53,3	53,7	51,0

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио смањење с нивоа од 0,86613 на ниво од 0,86333. GBP је апрецирала и у односу на USD, па је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3532 на ниво од 1,3583.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница су повећани дуж цијеле криве приноса у односу на крај претходне седмице, с релативно континуираним растом у току читаве седмице. Индекс Nikkei 225 је започео седмицу са снажним растом, на шта су утицале информације о иранском приједлогу за поновно отварање Ормушког мореуза, да би седмицу завршио с мањим падом у односу на претходну седмицу. **ВоЈ је задржао референтну каматну стопу на 0,75%**, уз значајно ревидиране прогнозе: инфлација за текућу фискалну годину повећана је са 1,9% на 2,8%, а пројекција стопе економског раста смањена са 1,0% на 0,5%, услијед рата у Ирану и скока цијена нафте након затварања Ормушког мореуза. Макроекономски подаци показују раст стопе незапослености и пад индустријске производње услијед несташице нафтних деривата.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс - финално	ФЕБ	113,3	112
2.	Стопа незапослености	МАР	2,6%	2,6%
3.	Омјер послова у односу на тражиоце посла	МАР	1,19	1,19
4.	Поруцбине машинских алата (G/G) - финално	МАР	28%	24,2%
5.	Малопродаја (M/M)	МАР	0,6%	1,3%
6.	Малопродаја (G/G)	МАР	1%	1,7%
7.	Индустријска производња (M/M) – прел.	МАР	1,1%	-0,5%
8.	Индустријска производња (G/G) – прел.	МАР	2,2%	2,3%
9.	S&P PMI прерађивачког сектора - финално	МАР	55,1	51,6

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 186,86 на ниво од 184,15. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 159,38 на ниво од 157,01. JPY је у току седмице премашио ниво од 160 у односу на USD (први пут од јула 2024. године), али је након интервенције јапанских власти, за коју се процјењује да је коштала око 34,5 милијарди USD, апрецирао у односу на USD.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедјељак је износила 94,40 USD (80,53 EUR).

Током трговања у понедјељак цијена овог енергента је забиљежила раст како су заустављени мировни преговори између САД-а и Ирана оставили Ормуски мореуз готово непроходним, док је Трампова администрација скептична према најновијем приједлогу из Техерана. Аналитичари упозоравају да би дуготрајно затварање мореуза могло довести до значајног смањења потражње и глобалне рецесије, с недовољним резервама за хитне случајеве да ублаже шок понуде.

Цијена нафте у уторак је забиљежила наставак раста услед и даље затвореног Ормуског мореуза, што се негативно одражава на понуду овог енергента на тржишту. **УАЕ су одлучили да, након шест деценија чланства, напусте ОПЕС с обзиром на то да планирају стратешки заокрет након рата у Ирану.**

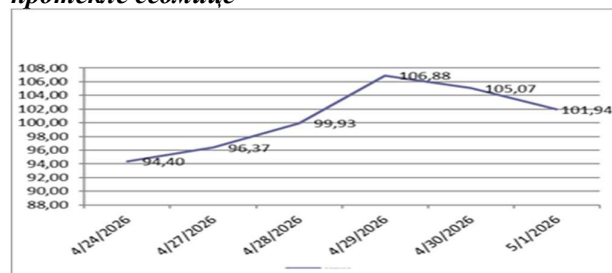
Раст цијене нафте је настављен и средином седмице како се ситуација на Блиском истоку није мијењала на боље. Понуда овог енергента остаје ограничена, што је главни фактор раста цијене. САД су одбиле приједлог Ирана о отварању Ормуског мореуза и укидању блокада.

Корекција цијене наниже је забиљежена у четвртак након што је Иран предложио нове преговоре са САД-ом. Директор Националног економског савјета Хасет (Hassett) је изјавио да Трампова администрација разматра регулаторне промјене да би се "врло брзо" повећала домаћа производња нафте. Администрација блиско сарађује с произвођачима да би се минимизирали губици у производњи из Заљева.

У петак је цијена нафте забиљежила додатно смањење под утицајем оптимизма да ће се постићи мировни договор на Блиском истоку.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 101,94 USD (86,97 EUR), што представља раст од 7,99% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 4.709,50 USD (4.017,66 EUR).

У понедјељак је цијена овог племенитог метала забиљежила благо смањење, јер су мировни преговори између САД-а и Ирана застали, а Ормуски мореуз остао блокиран. Племенити метал је изгубио око 10% од почетка сукоба крајем фебруара.

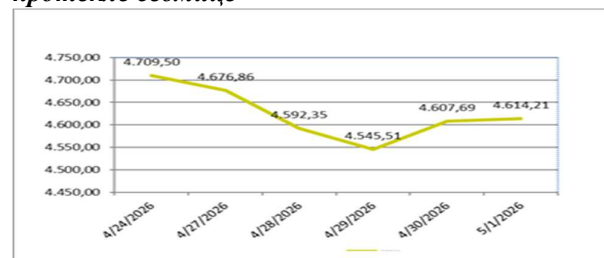
У уторак је цијена злата забиљежила смањење како је Ормуски мореуз остао затворен, упркос настојањима да се кроз преговоре пронађе мировно рјешење на Блиском истоку. Текући енергетски шок повећао је вјероватноћу да ће централне банке задржати на тренутном нивоу или повећати каматне стопе, вршећи притисак на имовину која не носи приносе попут злата.

Тржиште злата је у сриједу било у знаку додатног смањења цијене због растућих инфлаторних очекивања. Централне банке су у I кварталу повећале своје резерве у злату па су тако нето куповине износиле 244 тоне, при чему су Пољска (31 t) и Узбекистан (25 t) пријављени као највећи купци. Међу осталим купцима централних банака били су Народна банка Казахстана (12 t), Народна банка Кине (7 t), Чешка народна банка (5 t), Банка Negara Malaysia (5 t), Банка Гватемале (2 t), Национална банка Камбоџе (2 t), Банка Индонезије (2 t), Народна банка Србије (1 t) и Централна банка УАЕ (1 t).

У четвртак је цијена злата забиљежила раст након што је Иран предложио нове преговоре са САД-ом, док се у петак кретала у уском распону.

Цијена једне fine унце злата је на крају седмице износила 4.614,21 USD (3.936,70 EUR), што представља пад од 2,02% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.